

วิเคราะห์บุคลิกภาพของตัวละคร ในเรื่องสั้นของเดือนวาด พิมวนา
ANALYZE THE PERSONALITY OF CHARACTERS IN THE SHORT STORIES
OF DEUANWAD PIMWANA*

กรรดา สุขุม, สรिता ปัจจุสานนท์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Korrada Sukhum, Sarita Patjusanon
Rambhai Barni Rajabhat University, Thailand
E-mail: korrada.s@rbru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสาร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบุคลิกภาพของตัวละคร และศึกษากลไก การป้องกันตัวของตัวละครในเรื่องสั้นของเดือนวาด พิมวนา จำนวน 4 เล่ม ประกอบด้วยเรื่องสั้น 47 เรื่อง ตัวละครทั้งหมด 50 ตัว โดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีบุคลิกภาพ และเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยมีดังนี้ 1) การศึกษาบุคลิกภาพของตัวละคร จำแนกได้ 5 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทัศนคติด้านชีวิต ทัศนคติด้านความรัก ทัศนคติด้านสังคม ทัศนคติด้านครอบครัว และทัศนคติด้านอาชีพ 2) การศึกษากลไกการป้องกันตัวของตัวละคร จำแนกได้ 15 ลักษณะ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง การโยนความผิดไปให้ผู้อื่น การแสดงออกที่ตรงข้ามกับความรู้สึก การเก็บกด การเพ้อฝัน การปฏิเสธ การทดแทน การชดเชย การเลียนแบบ การทดเทิด การลงโทษตัวเอง การถดถอย การเกิดอาการทางร่างกาย ความฝัน และการล้างบาป

การศึกษบุคลิกภาพและกลไกการป้องกันตัวของตัวละครเป็นการสนับสนุนแนวคิดการข้ามศาสตร์ คือการนำทฤษฎีทางจิตวิทยามาวิเคราะห์ตัวละครในวรรณกรรมซึ่งเป็นศาสตร์ต่างสาขา เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์ เพราะพฤติกรรมของตัวละครเปรียบเสมือนกระจกที่สะท้อนสภาพของมนุษย์ในสังคมปัจจุบัน

คำสำคัญ: บุคลิกภาพของตัวละคร; เรื่องสั้น; เดือนวาด พิมวนา

Abstract

This documentary research study aimed to analyze the personality of the characters and to study the self-defence mechanisms of the 50 characters in 4 volumes of 47 short stories by Duanwad Pimwana by applying the Theories of Personality in the analysis, and the findings were presented in analytical descriptive method.

*ได้รับบทความ: 29 มีนาคม 2565; แก้ไขบทความ: 25 สิงหาคม 2565; ตอรับตีพิมพ์: 31 สิงหาคม 2565

The results of study were found that the personality of the characters from the highest to the lowest level consists of: 1) the life attitude 2) the love attitude 3) the social attitude 4) the family attitude and 5) the occupation.

The self-defence mechanisms of the characters found that there were 15 types from the highest to the lowest level consists of: 1) the rationalization 2) the projection 3) the reaction formation 4) the repression 5) the fantasy 6) the denial 7) the substitution 8) the compensation 9) the identification 10) the sublimation 11) the introjection 12) the regression 13) the somatization 14) the dream and 15) the undoing.

The study of the personality and self-defence mechanisms of the characters is the cross-disciplinary support by applying the psychological theory, which is the different fields of science, in the analysis of the characters in the literature to understand human behaviour because the character behaviour is like the mirror reflecting the current human society.

Keywords: Character; Short Stories; Deuanwad Pimwana

บทนำ

เรื่องสั้นมีพัฒนาการมาจากการเขียนประเภทนิทาน ต่อมาเมื่อประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากชาติตะวันตกในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมา ทำให้เรื่องสั้นมีลักษณะบางประการ แตกต่างไปจากนิทานของไทยแต่เดิม เช่น มีโครงเรื่อง เนื้อหา ฉาก บรรยากาศ บทสนทนา และตัวละคร สมจริงต่างจากนิทานของไทยที่เป็นเรื่องสมมุติ มีแก่นเรื่องที่สะท้อนปัญหาสังคม หรือแสดงความคิดเห็นของผู้แต่งที่กว้างขวางขึ้นกว่าเดิม (สายทิพย์ นุกูลกิจ, 2539)

ปัจจุบันเรื่องสั้นมีพัฒนาการมากขึ้น มีกลวิธีการแต่งที่แปลกใหม่ น่าสนใจ อีกทั้งการสร้างตัวละครก็มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ส่วนหนึ่งเพราะต้องการดึงดูดผู้อ่าน ดังที่ วินิตา ดิถียนต์ (2530) กล่าวว่า บันเทิงคดีที่มีชื่อเสียงของโลก มักจะมีตัวละครหลายด้านเป็นตัวละครนำในเรื่อง ตัวละครเหล่านี้จะเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย และบางครั้งอาจเป็นที่จดจำได้ดีกว่าเนื้อเรื่องเสียอีก

การสร้างตัวละคร ดวงมณ จิตรจางค์ (2528) กล่าวว่า ผู้เขียนยังต้องคำนึงถึงภูมิหลังของตัวละครด้วย เช่น การกล่าวถึงชาติกำเนิด การอบรมเลี้ยงดู การศึกษา สิ่งแวดล้อม ฯลฯ สิ่งที่สามารถอธิบายถึงบุคลิกหรือการกระทำของตัวละคร คือ ความรู้ในสาขาของจิตวิทยาที่สามารถอธิบายความซับซ้อนของตัวละคร หรือเหตุผลในการกระทำต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของตัวละครได้

นักเขียนเรื่องสั้นที่ให้ความสนใจกับความซับซ้อนของตัวละคร หรือนิยมสร้างตัวละครให้มีหลายบุคลิกลักษณะ คือ เดือนวาด พิมวนา นักเขียนรางวัลซีไรต์ปี พ.ศ. 2546 และมีเรื่องสั้นอีกสามเรื่องที่ได้ประคับช่อการะเกด คือเรื่อง “รอยภาพ, ผู้บรรลุ และเรื่องกาละแห่งการงาน” รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2547) ได้วิจารณ์เรื่องสั้นของเดือนวาด พิมวนา ไว้ว่า “...คุณเดือนวาด พิมวนา มีจุดเด่นในการสร้างตัวละคร คือ มักจะสร้างตัวละครให้มีความซับซ้อน บางครั้งก็ยากจะคาดเดาอุปนิสัยของตัวละคร ทำให้เนื้อเรื่องน่าสนใจ และน่าติดตาม...”

ตัวอย่างเรื่องสั้นที่แสดงให้เห็นถึงความซับซ้อนของตัวละคร เช่น เรื่อง “อำนาจ” ในรวมเรื่องสั้นหนังสือเล่มสอง ตัวละครเอกคือ นางอาลัย เป็นผู้มีอำนาจเหนือสามีเพราะฐานะที่มั่งคั่ง รวมทั้งบุคลิกภาพของนางอาลัยที่เข้มงวดและหยิ่งทรนง เนื่องจากถูกปลุกฝังมาจากครอบครัวว่าผู้หญิงต้องมีสิทธิ์มีเสียงและมีอำนาจต่อรองในการปกครองครอบครัว จนวันหนึ่งสามีกลับไปติดพันกับคนรักเก่า ทำให้นางอาลัยเสียใจมากและหันมาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง จากผู้นำกลายเป็นผู้ตาม จากเรียกร้องกลายเป็นผู้ตอบสนอง ทำให้ชีวิตครอบครัวของทั้งคู่ราบรื่นขึ้น แต่ในตอนท้ายเรื่องนางอาลัยพูดกับลูกสาวว่า “พ่อของลูกรู้ทุกอย่างว่าแม่ต้องการอะไร และต่อไปนี้เขาก็จะทำทุกอย่างที่แม่ต้องการ ทุกอย่างเลยละจ๊ะ โดยที่แม่ไม่ต้องสั่ง...อิมม โดยที่แม่ไม่ได้ขอร้องนะจ๊ะ แม่รู้แล้วว่าอำนาจต่อรองที่แท้จริงเป็นอย่างไร” เดือนวาดมักสร้างตัวละครที่พลิกผันให้ตัวละครที่เป็นเหยียบนกลายเป็นเหยี่กลาง และตัวละครที่เป็นเหยี่กลางกลายเป็นเหยียบน เรื่องอำนาจก็เช่นกัน แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของนางอาลัยที่สามีกล่าวว่า “บ้าอำนาจ” และแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของตัวละครที่รักตนเอง พอใจผลที่ตนเองได้รับมากกว่าจะคิดว่าการกระทำของตนส่งผลต่อจิตใจของผู้อื่นอย่างไร

เดือนวาด พิมวนา เป็นนักเขียนที่พยายามพาผู้อ่านไปรู้จักด้านในของชีวิต ทำให้ผู้อ่านพบว่าจิตใจของมนุษย์มีความซับซ้อนและมีเงื่อนปมมากมาย เมื่อคลายปมหนึ่งออกได้ก็อาจจะพบปมอื่นต่อไปอีก ตัวละครของเดือนวาดจึงมีความโดดเด่นที่พลิกมุมอย่างชวนฉงน และสะท้อนให้เห็นภาพของมนุษย์ที่มักสร้างเปลือกนอกทับซ้อนหลายชั้นเพื่อปิดบังตัวตนอันแท้จริงทั้งโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัว หากมองทะลุภาพลวงตาเหล่านี้เข้าไปได้ จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจแก่นแท้ความเป็นมนุษย์ได้ชัดเจนขึ้น (รื่นฤทัย สัจจพันธุ์, 2547)

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าตัวละครของเดือนวาด พิมวนา มีความโดดเด่นเรื่องของความซับซ้อนด้านจิตใจ ซึ่งสามารถใช้ทฤษฎีทางจิตวิทยาามาวิเคราะห์ได้ เพราะจิตวิทยาเป็นสาขาที่ศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ เนื่องจากเรื่องสั้นเป็นภาพจำลองของชีวิตมนุษย์ในสังคมผ่านพฤติกรรมของตัวละคร ดังนั้นการวิเคราะห์ตัวละครซึ่งเป็นตัวแทนมนุษย์ จึงนิยมใช้แนวทางจิตวิทยาอธิบายพฤติกรรมของตัวละคร (วีรวัดน์ อินทรพร, 2561)

การนำทฤษฎีทางจิตวิทยาามาวิเคราะห์วรรณกรรมซึ่งเป็นศาสตร์ต่างสาขาวิชา ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ พร้อมทั้งเป็นการสร้างบรรทัดฐานใหม่ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ที่ไม่เพียงจำกัดเพียงความรู้เฉพาะศาสตร์ใน

สาขาใดสาขาหนึ่ง และข้อมูลที่ได้รับสามารถนำไปสู่การเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวรรณกรรม และจิตวิทยา ซึ่งเป็นการศึกษาแนวข้ามศาสตร์ข้ามศิลป์

จากความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาบุคลิกภาพของตัวละคร และกลไกการป้องกันตัวของตัวละคร โดยใช้ทฤษฎีทางจิตวิเคราะห์หรืออธิบายลักษณะของตัวละครเหล่านี้ เพราะพฤติกรรมของตัวละครเปรียบเสมือนกระจกที่สะท้อนสภาพของมนุษย์ในสังคมปัจจุบัน ดังนั้นการศึกษาตัวละครจึงทำให้เข้าใจถึงพฤติกรรมของมนุษย์มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบุคลิกภาพของตัวละครในเรื่องสั้นของเดือนวาด พิมวนา
2. เพื่อศึกษากลไกการป้องกันตัวของตัวละครในเรื่องสั้นของเดือนวาด พิมวนา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านข้อมูล
ศึกษารวมเรื่องสั้นทั้งหมดของเดือนวาด พิมวนา 4 เล่มดังต่อไปนี้
 - 1.1 รวมเรื่องสั้น หนังสือเล่มสอง (2539)
 - 1.2 รวมเรื่องสั้นชุดที่สอง สัมพันธภาพ (2549)
 - 1.3 รวมเรื่องสั้นชุดที่สาม ทุกข์เหตุหรือ (2550)
 - 1.4 รวมเรื่องสั้นชุดที่สี่ ผืนแห่ง และเรื่องอื่น ๆ (2557)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา
ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาออกเป็น 2 ด้าน ดังต่อไปนี้

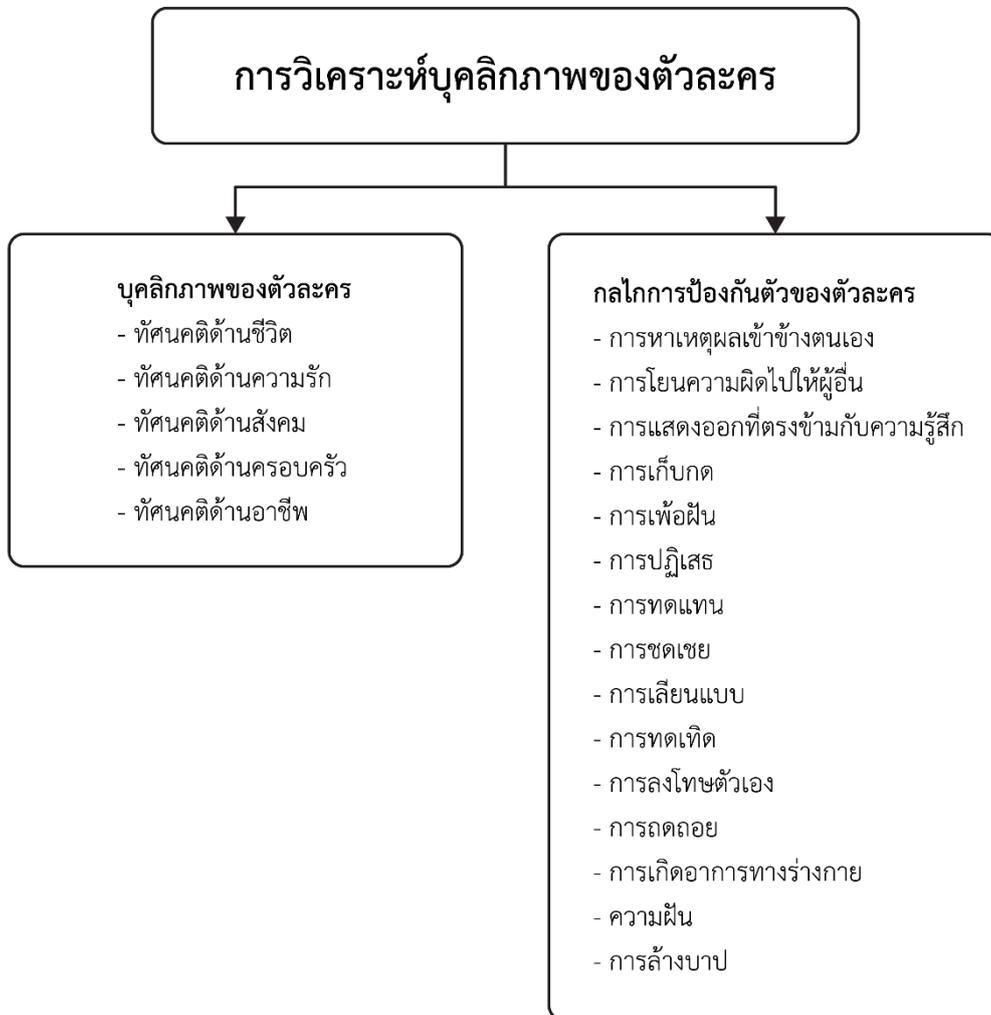
- 2.1 บุคลิกภาพของตัวละคร
- 2.2 กลไกการป้องกันตนเองของตัวละคร

กรอบแนวคิด

การวิเคราะห์บุคลิกภาพของตัวละคร

1. บุคลิกภาพของตัวละคร ผู้วิจัยได้มาจากการปรับแนวคิดทฤษฎีบุคลิกภาพของ ศรีเรือน แก้วกังวาล (2561) โดยศึกษาเฉพาะบุคลิกภาพภายใน คือ ทัศนคติของตัวละคร

2. กลไกการป้องกันตัวของตัวละคร ผู้วิจัยได้นำมาจากแนวคิดกรอบกลไกการป้องกันตัว ของ พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2543)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary research) มีขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นสำรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสำรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ณ หอสมุดสำนักวิทยบริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี และหอสมุดของมหาวิทยาลัยอื่น ๆ รวมทั้ง
สืบค้นข้อมูลออนไลน์ เพื่อนำมาสร้างเป็นกรอบความคิดในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ขั้นรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมเรื่องสั้นของเดือนวาด พิมวนา จำนวนทั้งหมด 4 เล่ม เพื่อ
นำมาวิเคราะห์บุคลิกภาพ และกลไกการป้องกันตัวของตัวละคร
3. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นบุคลิกภาพ และกลไกการป้องกันตัว
ของตัวละคร

4. ขึ้นสรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยดำเนินการสรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัย
5. ขึ้นเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยแบบการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาบุคลิกภาพของตัวละครในเรื่องสั้นของเดือนวาด พิมวนา จำแนกได้ 5 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทศนคติด้านชีวิต ทศนคติด้านความรัก ทศนคติด้านสังคม และทศนคติด้านครอบครัว ทศนคติด้านอาชีพ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ทศนคติด้านชีวิต มีจำนวน 19 ตัวละคร เช่น ตัวละคร บุญส่ง ในเรื่องสั้นหนังสือเล่มสอง ตัวละครมีทศนคติด้านชีวิต คือ ยอมแพ้ต่อความผิดหวัง ความล้มเหลวในชีวิต โดยในเรื่อง บุญส่งมีความใฝ่ฝัน จะลงเล่นการเมือง เขาใช้เส้นสายของเจ้าพ่อทำให้เขาประสบความสำเร็จ ต่อมาเมื่อเจ้าพ่อเสียชีวิต บุญส่งกลับรู้สึกท้อแท้ สิ้นหวัง ล้มเหลว ไม่คิดต่อสู้หรือทำตามสิ่งที่เขาหวัง หรือสิ่งที่เขาเคยฝันอีกต่อไป

1.2 ทศนคติด้านความรัก มีจำนวน 16 ตัวละคร เช่น ตัวละคร เจี้ยว ในเรื่องสั้น ลารา ตัวละครมีทศนคติด้านความรัก คือ ไม่คาดหวังอะไรจากความรัก เพราะตัวละครเคยมีครอบครัว ภรรยา และลูก เป็นครอบครัวที่มีความสุข มีที่การงานที่ดี ต่อมาเมื่อเขาประสบอุบัติเหตุไม่สามารถทำงานได้เหมือนเดิม ภรรยาจึงพาลูกหนีไป ทำให้เขาต้องเจ็บปวดและไปบำบัดอยู่หลายปี จึงทำให้เขาไม่คาดหวังอะไรจากความรักอีก

1.3 ทศนคติด้านสังคม มีจำนวน 10 ตัวละคร เช่น ตัวละคร ผม ในเรื่องสั้น ชีวิตมหัศจรรย์ของยิปปี ตัวละครมีทศนคติด้านสังคมคือ สังคมมีความเหลื่อมล้ำ โดยตัวละครผมในเรื่องมีชีวิตที่ร่ำรวย แต่เขารู้สึกว่าสังคมมีความเหลื่อมล้ำมากเกินไป ขณะที่เขาร่ำรวย ยังมีผู้คนอีกมากที่ยากจน

1.4 ทศนคติด้านครอบครัว มีจำนวน 5 ตัวละคร เช่น ตัวละคร เด็กหนุ่ม ในเรื่องสั้น เด็กหนุ่ม ตัวละครมีทศนคติด้านครอบครัว คือ ควรซื่อสัตย์และให้เกียรติคู่รักของตน โดยในเรื่อง เมื่อเด็กหนุ่มอยู่ในวงเหล้ากับช่างโน้ต แล้วได้ยินช่างสีน้าเรื่องบนเตียงกับภรรยาผุด รวมถึงการไปเที่ยวผู้หญิง เด็กหนุ่มจึงเข้าไปเถียงแทนว่า ช่างสีไม่ควรพุดถึงภรรยาแบบนี้ และไม่ควรรอกใจภรรยาของตนเอง

1.5 ทศนคติด้านอาชีพ มีจำนวน 3 ตัวละคร เช่น ตัวละคร โชติ ในเรื่องสั้น ดอกฝัน ตัวละครมีทศนคติด้านอาชีพ คือ การมองอาชีพชาวไร่เป็นอาชีพที่ลำบาก ทำงานเหนื่อย ต้องใช้ความอดทน แต่แทบไม่ได้อะไรกลับมาเลย ซึ่งการนำเสนอทศนคติด้านอาชีพเป็นการสะท้อนภาพสังคมในด้านอาชีพต่าง ๆ

2. ผลการศึกษากลไกการป้องกันตัวของตัวละครในเรื่องสั้นของ เดือนวาด พิมวนา จำแนกได้ 15 ลักษณะ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง การโยนความผิดไปให้ผู้อื่น การแสดงออกที่ตรงข้ามกับความรู้สึก การเก็บกด การเพ้อฝัน การปฏิเสธ การทดแทน การชดเชย

การเลียนแบบ การทดเทิด การลงโทษตัวเอง การถดถอย การเกิดอาการทางร่างกาย ความฝัน และการล้างบาป มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง เป็นการหาเหตุผลที่ค่อนข้างจะผิดไปจากความเป็นจริงมาอธิบายถึงสิ่งบกพร่องของตน เพื่อป้องกันตนเองให้พ้นจากข้อบกพร่องต่าง ๆ และพยายามหลอกตนเองเพื่อไม่ให้รู้สึกว่าคุณผิด เพื่อว่าความจริงที่ไม่สมหวังบางอย่าง จะได้ไม่ทำให้เกิดความรู้สึกเจ็บปวดมากมายนัก มีจำนวน 14 ตัวละคร เช่น ตัวละคร สว่าง ในเรื่องสั้น ด้านมืด สว่างถูกผู้มีอำนาจทางสังคมบังคับให้ไปฆ่าคนที่เขารู้จัก ตอนแรกสว่างไม่กล้าทำ แต่ภายหลังเขาตัดสินใจจะทำ แล้วให้เหตุผลกับตนเองว่า เขาไม่มีทางเลือก ถ้าเขาไม่ทำ ภรรยากับลูกของเขาต้องเดือดร้อน เขาอาจจะถูกอำนาจมืดสั่งฆ่าเขาภายหลังก็ได้ ซึ่งเป็นกลไกการป้องกันตัวของตัวละคร

2.2 การโยนความผิดไปให้ผู้อื่น เป็นการแก้ความผิดของตนโดยกล่าวโทษผู้อื่น หรือโยนความผิดไปให้ผู้อื่น เพื่อความผิดนั้นจะได้ห่างไกลจากตนเอง มีจำนวน 12 ตัวละคร เช่น ตัวละคร สมบูรณ์ ในเรื่องสั้น สัมพันธภาพ สมบูรณ์จะทิ้งภรรยาที่กำลังตั้งท้องไป โดยเขาโยนความผิดไปให้กับสันติ ซึ่งเป็นบุคคลที่เขารัก และเทิดทูนว่า สันติเคยสอนให้เขาเดินไปตามทางของตนเองด้วยความเชื่อมั่น แม้หนทางนั้นจะสวนทางกับคนนับร้อยนับพัน เขาจึงนำคำกล่าวนี้มาประกอบการตัดสินใจโยนความผิดให้สันติ เพื่อเป็นกลไกการป้องกันตัวของตัวละคร

2.3 การแสดงออกที่ตรงข้ามกับความรู้สึก เป็นวิธีการในการสร้างอุปนิสัยอีกแบบหนึ่งขึ้นมา เมื่อความรู้สึกที่แท้จริงในส่วนลึกของจิตใจถูกคุกคาม บางคนจะแสดงพฤติกรรมที่ตรงข้ามกับความรู้สึกนั้นออกมา เพื่อปกปิดความรู้สึกที่แท้จริงไว้ มีจำนวน 4 ตัวละคร เช่น นางอาลัย ในเรื่องสั้น อำนาจ โดยในเรื่อง นางอาลัยมีบุคลิกของผู้หญิงที่มั่นใจ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ เป็นผู้นำครอบครัว แต่เมื่อสามีไปมีผู้หญิงอื่น นางอาลัยจึงพยายามข่มความรู้สึกเอาไว้ และกลายเป็นผู้หญิงที่ไม่กล้าคิด ไม่กล้าตัดสินใจ เพื่อให้สามีเป็นผู้นำแทน เพราะนางอาลัยกลัวสูญเสียคนรักไป จึงใช้กลไกการป้องกันตนเองแบบการแสดงออกที่ตรงข้ามกับความรู้สึก

2.4 การเก็บกด เป็นการลืมนำเรื่องราวที่เจ็บปวดร้ายใจด้วยการเก็บกดความรู้สึกนั้นไว้ในจิตใจไว้สำนึกหรือพยายามไม่ให้มีความรู้สึกวิตกกังวลเกี่ยวกับเรื่องราวที่ทำให้เจ็บปวด หรือโดยการพยายามที่จะลืมนำเรื่องราวที่เต็มไปด้วยความผิดหวัง น่าละอายใจ หรือเรื่องราวที่ทำให้รู้สึกเสียความภาคภูมิใจในตนเอง เพื่อจะได้หลีกเลี่ยงความเจ็บปวดทางจิตใจ มีจำนวน 3 ตัวละคร เช่น ตัวละคร ผม ในเรื่องสั้น เรื่องปวดใจ ตัวละครเคยโดนพ่อค้าคนหนึ่งหลอกขายของให้ วันหนึ่งเมื่อเขาพบคนที่เคยหลอกหลวงเขาอีกครั้ง เขากลับจำไม่ได้เมื่ออีกฝ่ายแสดงตัวให้เขาจำได้ เขาก็โกรธ และอยากแก้แค้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงกลไกการป้องกันตัวแบบเก็บกดของตัวละคร

2.5 การเพ้อฝัน เป็นการสร้างจินตนาการหรือมโนภาพขึ้นในจิตใจเพื่อสนองความต้องการ ความปรารถนาที่ตนเองมีอยู่หรือต้องการให้เกิดขึ้น โดยไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เป็นการผ่อนคลายความ

ตั้งเครียดต่อปัญหาหรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน มีจำนวน 3 ตัวละคร เช่น ตัวละคร วิชาญ ในเรื่องสั้น เขาเห็นเธอชัดแล้วในเงาสลัว วิชาญแอบรักเจ๊ียบข้างเดียวตั้งแต่สมัยเรียน จนเพื่อน ๆ ทุกคนแต่งงานมีครอบครัวแล้ว วิชาญก็ยังคงรักเธออยู่เช่นนั้น เมื่อวิชาญไปไหนก็นึกถึงเธอ และเพื่อฝันว่าเหมือนเธออยู่กับเขา ที่นั่น ซึ่งแสดงให้เห็นกลไกการป้องกันตัวของตัวละคร โดยใช้ความเพ้อฝันเพื่อสนองความต้องการในใจของ วิชาญเอง

2.6 การปฏิเสธ เมื่อบุคคลต้องเผชิญกับอุปสรรคหรือความผิดหวัง ที่ก่อให้เกิดความปวดร้าวทางจิตใจ บางคนจะเกิดการต่อต้านความเจ็บปวดร้าวนั้นโดยการ “ปิดตาตนเอง” เพื่อดำเนินชีวิตอยู่ในโลกที่น่ากลัวในความรู้สึกของคนผู้นั้น โดยการไม่ยอมรับว่าสิ่งเหล่านั้นได้เกิดขึ้นจริงหรือปฏิเสธความจริงบางอย่างที่กระตุ้นให้เกิดความวิตกกังวล หรือความโศกเศร้าเสียใจและประพฤตีสื่อเหมือนกับว่าตนไม่ได้รับความกระทบกระเทือนจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีจำนวน 3 ตัวละคร เช่น ตัวละคร ฮาเวล ในเรื่องสั้น คุณครูคนแรกของ ดร.ฮาเวล ดร.ฮาเวลพยายามนึกถึงผู้หญิงคนแรกที่เขาเคยมีเพศสัมพันธ์ด้วยครั้งแรก แต่เขากลับคิดไม่ออก แล้วผู้เขียนก็เล่าเรื่องของ ดร.ฮาเวล ในช่วงเวลานั้นให้ผู้อ่านได้ทราบว่า สาเหตุที่ ดร.ฮาเวลลืมเรื่องราวไปเพราะ ดร.ฮาเวลต้องการปฏิเสธความผิดหวังในครั้งนั้น เพราะตอนเป็นวัยรุ่น เขาหวังว่าเขาจะมีความสัมพันธ์กับคุณครูที่เขาหมายปอง แต่ด้วยความเมา เขาจึงมีความสัมพันธ์กับป้าโรส เพื่อนบ้านของเขาเอง ทำให้เขาเลือกที่จะปฏิเสธเรื่องราวเหล่านี้ออกไป

2.7 การทดแทน เป็นการหาทางทดแทนความรู้สึกที่ไม่สมหวังด้วยการดิ้นรนให้บรรลุเป้าหมายหรือเอาชนะอุปสรรคนั้นโดยการหาสิ่งใหม่ที่ใกล้เคียงกับความต้องการเดิมมาทดแทน มีจำนวน 2 ตัวละคร เช่น ตัวละคร มาลา ในเรื่องสั้น เด็กไม้ มาลาแต่งงานมาหลายปี เธอต้องการมีลูกมาก แต่ถึงอย่างไรก็ยังไม่ทำให้เธอต้องหันมาแกะสลักเด็กไม้ในอริยาบถต่าง ๆ ซึ่งเป็นกลไกการป้องกันตัวของตัวละครที่หาสิ่งทดแทนความรู้สึกอยากมีลูกของเธอ

2.8 การชดเชย เป็นการหาทางชดเชยความบกพร่องหรือปมด้อยของตนเอง โดยการสร้างปมเด่นอีกด้านหนึ่งขึ้นมา มีจำนวน 2 ตัวละคร เช่น ตัวละคร รัญจวน ในเรื่องสั้น ผมไม่อยากนอนกับใคร ตัวละครมีปมด้อย คือ เวลานอนจะหอนเหมือนสุนัข ดังนั้นเพื่อชดเชยข้อบกพร่องดังกล่าว เขาจึงพยายามทำตนให้เป็นที่รักของทุกคน

2.9 การเลียนแบบ เป็นการเลียนแบบโดยรับเอาแบบอย่างของบุคคลอื่นมาปรับใช้กับตนเอง เพื่อตนเองจะได้เป็นที่ยอมรับของสังคม การเลียนแบบจะช่วยให้เกิดความอบอุ่นใจ และมีความมั่นใจมากขึ้น มีจำนวน 1 ตัวละคร ได้แก่ ตัวละคร หญิงสาว ในเรื่องสั้น ผู้บรรลุ หญิงสาวเป็นเด็กที่มีปัญหาครอบครัว เธอได้พบกับชายกลางคนที่ปลอบใจเธอ สอนให้เธอรู้จักโลกและเข้าใจชีวิตมากยิ่งขึ้น ทำให้เธอมองผู้คนในสังคม มองครอบครัวต่างไปจากเดิม เธอจึงเลียนแบบแนวคิดของเขา เพื่อให้ตนเองรู้สึกอบอุ่นใจ และมีความมั่นใจในตนเองมากยิ่งขึ้น

2.10 การทเหตุ เป็นารแสดงออกถึงพฤติกรรมซึ่งเป็นไปในทิศทางที่สังคมยอมรับว่าดี เพื่อเป็นทางออกสำหรับความต้องการที่อยู่ส่วนลึกของจิตใจ ทั้ง ๆ ที่ความต้องการเดิมไม่สามารถแสดงออกให้เห็นโดยเปิดเผยได้ เพราะถ้าแสดงออกแล้วสังคมจะไม่ยอมรับ จึงใช้พลังที่มีอยู่แสดงออกในทางที่สร้างสรรค์เป็นประโยชน์ต่อสังคม มีจำนวน 1 ตัวละคร ได้แก่ ตัวละคร ผม ในเรื่องสั้น ผนแห่ง ตัวละครอยากซื้อบริการทางเพศกับหญิงสาวที่ชื่อจิว บนเกาะที่เขาไปเที่ยวพักผ่อน แต่จิวไม่ขายบริการให้กับคนไทย ตัวละครจึงรู้สึกโกรธและมองว่าเธอเป็นแคโสเภณี แต่ต่อมาเมื่อเขาารู้จักเธอมากขึ้น เข้าใจชีวิต และความลำบากของเธอที่ต้องดูแลแม่ที่เป็นอัมพาต ทำให้เขามองเธออย่างชื่นชม ไม่ใช่มองเธอในฐานะโสเภณีอีกต่อไป ซึ่งเป็นกลไกการทเหตุของตัวละคร

2.11 การลงโทษตัวเอง เป็นการรับเอาความคิด ความรู้สึกของบุคคลอื่นเข้ามาสู่ตนเอง เป็นกลไกการป้องกันตัวที่ตรงกันข้ามกับการโยนความผิดไปให้ผู้อื่น มีจำนวน 1 ตัวละคร ได้แก่ ตัวละคร คุณหมอ ในเรื่องสั้น คุณหมอ ตัวละครเป็นพยาบาล ที่เปิดคลินิกรักษาคนในหมู่บ้าน เมื่อคนในหมู่บ้านรู้เรื่อง ตัวละครจึงรู้สึกผิดและไม่กล้าสู้คนในหมู่บ้าน แม้ว่าเขาจะรักที่นี่ รักคนที่นี่ แต่เขาก็ยอมที่จะออกจากหมู่บ้านไปด้วยความเจ็บปวด

2.12 การถดถอย เป็นพฤติกรรมที่มีลักษณะถดถอยหลังเข้าคลอง โดยเฉพาะสถานการณ์ที่บุคคลบางคนต้องเผชิญกับปัญหาที่ไม่ทราบว่าจะแก้ไขอย่างไร ก็จะถดถอยกลับไปแสดงพฤติกรรมที่เคยทำมาในอดีตเพื่อที่จะได้ไม่ต้องรับผิดชอบในปัญหานั้น และบางครั้งยังเป็นการเรียกร้องความเห็นใจได้อีกด้วย มีจำนวน 1 ตัวละคร ได้แก่ ตัวละคร ลุง ในเรื่องสั้น ในแสงสว่าง ตัวละครเคยอาศัยอยู่กับภรรยา เมื่อสูญเสียการมองเห็น ภรรยาก็ทิ้งเขาไป ทำให้ช่วงเวลาที่เขาอยู่คนเดียวโดยปราศจากภรรยา เขามีพฤติกรรมพูดคนเดียว หยอกล้อ เหมือนภรรยายังอยู่กับเขา เพราะความเจ็บปวดทำให้ตัวละครสร้างกลไกการป้องกันตนเองแบบถดถอยขึ้นมา

2.13 การเกิดอาการทางร่างกาย เป็นอาการวิตกกังวลภายในจิตใจได้เปลี่ยนแปลงไปปรากฏเป็นอาการทางด้านร่างกาย มีจำนวน 1 ตัวละคร ได้แก่ ตัวละคร ผม ในเรื่องสั้น กาละแห่งการงาน โดยในเรื่อง ตัวละครเป็นนักเขียนที่กำลังจะปิดต้นฉบับให้เสร็จ แต่เขาคิดงานไม่ออก ทำให้เกิดอาการทางร่างกาย คือปวดหัว ซึ่งเป็นกลไกการป้องกันตนเองของตัวละคร

2.14 ความฝัน เป็นกระบวนการที่แรงขับซึ่งถูกเก็บกดไว้ไม่สามารถแสดงออกมาในระดับจิตสำนึกได้ จึงหาทางแสดงออกมาในรูปแบบของความฝัน มีจำนวน 1 ตัวละคร ได้แก่ ตัวละคร ผม ในเรื่องสั้น ผมอยากนอนกับคุณ โดยในเรื่อง ตัวละครไม่สามารถมีเพศสัมพันธ์กับภรรยาของตนเองได้ เพราะภรรยาเลือกถือศีล กินเจ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับเรื่องทางเพศอีกแล้ว แต่เขายังมีความต้องการอยู่ทำให้ความต้องการเหล่านั้นแสดงออกมาในรูปแบบของความฝันแทน

2.15 การล้างบาป เป็นการกระทำบางอย่างเพื่อเป็นการชดใช้การกระทำเดิมที่ตนเองรู้สึกผิด เพื่อเป็นการลบล้างความรู้สึกสำนึกผิดที่ติดตามรบกวนอยู่ มีจำนวน 1 ตัวละคร ได้แก่ ตัวละคร ศักราช ในเรื่องสั้น จันทร์เจ้าชู ตัวละครศักราชพยายามตามหาผู้หญิงที่เขาเคยมีความสัมพันธ์ด้วย เมื่อพบว่าเธอมีสามีอยู่แล้ว แล้วสามีมาโวยวายว่าใครเคยเป็นชู้กับเมียของเขาบ้าง ศักราชก็ยอมรับแต่โดยดี และทำให้เขาไม่รู้สึกกับเธออีกต่อไป เพื่อเป็นการลบล้างความผิดที่เขาไม่รู้ว่าเธอมีสามีแล้ว

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์บุคลิกภาพของตัวละคร ในเรื่องสั้นของเดือนวาด พิมวนา พบว่า มีประเด็นที่ควรพิจารณา ดังนี้

1. จากการวิเคราะห์บุคลิกภาพของตัวละคร ในเรื่องสั้นของเดือนวาด พิมวนา พบทัศนคติด้านชีวิตมากที่สุด ซึ่งเป็นทัศนคติของชีวิตในด้านลบ ตัวละครส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับความหวาดกลัวภายในจิตใจของตนเอง เช่น กลัวความล้มเหลว กลัวไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต สาเหตุของบุคลิกภาพเกิดจากครอบครัว และสภาพแวดล้อมทางสังคม รวมถึงค่านิยมทางสังคมที่กดดันให้ตัวละครมีพฤติกรรมดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประมุข บุญปก (2560) วิเคราะห์ความซับซ้อนของบุคลิกภาพ ตัวละครเอกจากนวนิยายโศกนาฏกรรมในห้าทศวรรษ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการแสดงออกของตัวละครเปลี่ยนไปตามบริบททางสังคม ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ การอบรมเลี้ยงดู ระดับคุณธรรมจริยธรรมที่ส่งผลให้บุคคลนั้นแสดงออกมา เมื่อตัวละครมีทัศนคติด้านลบต่อชีวิต เกิดความหวาดกลัวในจิตใจ ส่งผลให้ตัวละครมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว เช่น ตัวละครเอกในเรื่องรอยภาพรู้สึกว่าคุณไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต จึงคิดไปแก้แค้นอดีตนักมวยวัยเกษียณที่เคยชกชนะพ่อของเขาในวัยเด็ก จนทำให้พ่อของเขาต้องเสียชีวิต ซึ่งตรงกับสัญชาตญาณแห่งความตายของซิกมันด์ ฟรอยด์ (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2561) ที่กล่าวว่า ในส่วนลึกของจิตใต้สำนึกมนุษย์ปรารถนาจะตาย มนุษย์ตระหนักดีกว่าเป้าหมายสุดท้ายของชีวิตคือความตาย ลักษณะเด่นของสัญชาตญาณนี้คือ แรงกระตุ้นให้ก้าวร้าว ทำลาย ในขณะที่เดียวกันนักเขียนจะสร้างตัวละครที่มีสัญชาตญาณมุ่งเป็น ซึ่งเป็นสัญชาตญาณที่ซิกมันด์ ฟรอยด์ กล่าวว่า สัญชาตญาณนี้จะกระตุ้นให้บุคคลเกิดการแสวงหาสิ่งที่ทำให้เกิดความสุข ความสบาย และความพึงพอใจแก่ตน ตัวละครในเรื่องอดีตนักมวยวัยเกษียณ เมื่อรู้ว่าตัวละครเอกต้องการมาแก้แค้น เขากลับพูดว่า “เขาไม่รู้สึกเสียตายชีวิตเลย เขาประสบความสำเร็จในชีวิตมาตลอด มีความสุขกับชีวิต มันเหมาะสมที่เขาสมควรจะตายได้แล้ว” จากการศึกษาพบว่าแม้นักเขียนจะสร้างตัวละครให้มีทัศนคติด้านลบต่อชีวิต แต่ก็สร้างตัวละครที่มีทัศนคติด้านบวก มีมุมมองที่เข้าใจโลกและชีวิตเพื่อเป็นกระจกสะท้อนถึงปัญหาในจิตใจของผู้คนในสังคมปัจจุบัน เมื่อมนุษย์พบปัญหาจนเกิดบุคลิกด้านลบและพฤติกรรมต่าง ๆ ตามมา ความสัมพันธ์และการช่วยเหลือกันของมนุษย์ในสังคม จะมีส่วนช่วยให้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้นคลี่คลาย และช่วยให้ความเจ็บปวดในจิตใจของมนุษย์บรรเทาได้

2. จากการวิเคราะห์กลไกการป้องกันตนเอง พบว่า กลไกการป้องกันตนเองที่พบมากที่สุด คือ การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง ซึ่งเมื่อพิจารณาควบคู่กับการวิเคราะห์บุคลิกภาพ พบว่าการหาเหตุผลเข้าข้างตนเองตรงกับบุคลิกที่แสดงออกเกี่ยวกับความรักมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ตัวละครของเดือนวาด พิมวนา เมื่อมีความรักจะใช้กลไกการป้องกันตนเองด้วยการหาเหตุผลเข้าข้างตนเองว่าอีกฝ่ายรักตน เช่น ตัวละครแอว์กับนครในเรื่อง ดอกไม้อยู่ไหนใด ทั้งสองคนมองหารักแท้ ตัวละครชื่อแอว์เป็นหญิงสาวที่ไม่เคยมีใครรักเธอ ส่วนตัวละครชื่อนครเป็นชายผู้ผิดหวังกับความรักมาตลอด ทั้งสองคนจึงนึกถึงกันในฐานะเพื่อนบ้านที่คุ้นเคยกันมานาน ทั้งคู่จำได้ว่าสมัยเด็ก อีกฝ่ายหลงรักตน จึงเกิดกลไกการป้องกันตนเองด้วยการหาเหตุผลเข้าข้างตนเองว่าอีกฝ่ายยังคงรักตนอยู่ ซึ่งทำให้ทั้งคู่รู้สึกว่ายังมีคนที่รักสักคนในชีวิต ทำให้ชีวิตไม่หมดหวังหรือหมดศรัทธาในความรัก สุดท้ายเรื่องราวได้เฉลยว่าทั้งคู่เข้าใจผิดแต่อย่างไรก็ตามทั้งคู่ได้เริ่มพูดคุยกัน และหันกลับมามองกันมากขึ้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ตัวละครของเดือนวาด พิมวนา แม้มีปัญหาหรือปมในจิตใจแต่ยังคงสะท้อนให้เห็นความหวังจากตัวละคร เพื่อสะท้อนถึงมนุษย์ในสังคมปัจจุบันที่มีปัญหา มีปมในใจแต่ชีวิตยังมีทางออกและมีความหวังอยู่เสมอ นอกจากนี้การสร้างกลไกการป้องกันตนเองของตัวละครในเรื่องสั้นของเดือนวาด พิมวนา พบว่านักเขียนใช้กลไกการป้องกันตนเองของตัวละครเพื่อลดความตึงเครียดภายในจิตใจของตัวละคร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพีรพล เทพประสิทธิ์ (2545) ที่วิเคราะห์บุคลิกภาพของตัวละครเอกตามแนวทฤษฎีจิตวิเคราะห์ในนวนิยายเรื่องหลายชีวิต พบว่า กลวิธานโดยส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นกับตัวละครเป็นกลวิธานที่พบเห็นได้ทั้งหมดในการดำเนินชีวิตปัจจุบัน กลวิธานที่พบเห็นในตัวละครทั้งหมดเป็นการลดความตึงเครียดที่เกิดขึ้นภายในอดีตทั้งสิ้น และแสดงออกในทางที่สังคมยอมรับ ถึงแม้ว่าในความเป็นจริงจะผิดต่อมโนธรรมที่สังคมกำหนดก็ตาม กลวิธานป้องกันนี้เป็นการปฏิเสธหรือปิดอำพรางความเป็นจริง เป็นไปในทางผ่อนคลายความเครียดทั้งทางกายและจิตใจ

3. จากการศึกษาบุคลิกภาพและกลไกการป้องกันตัวของตัวละคร ภาพรวมพบว่า ทักษะสติของตัวละครมีผลต่อพฤติกรรมของตัวละคร จนนำไปสู่กลไกการป้องกันตัวของตัวละคร เหตุผลที่ตัวละครต้องใช้กลไกการป้องกันตนเอง คือ เพื่อลดสภาวะทางอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้วยการบิดเบือน ปฏิเสธ และหลีกเลี่ยงสถานการณ์ต่าง ๆ นอกจากนี้การใช้ กลไกการป้องกันตนเองของตัวละคร ยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะยกย่องตนเอง ทำให้รู้สึกว่าคุณค่า มีศักดิ์ศรี และขจัดความกลัวต่าง ๆ ที่มารบกวนจิตใจให้หมดไป เมื่อได้ใช้แล้วบุคคลนั้นจะรู้สึกสบายใจขึ้น (เต็มศักดิ์ คทวณิช, 2546) ดังนั้นการนำทฤษฎีทางจิตวิทยามาใช้ในการวิเคราะห์ตัวละครจึงยืนยันแนวความคิดการข้ามศาสตร์ และช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้สิ่งที่พบจากการศึกษาตัวละครในเรื่องสั้นของเดือนวาด พิมวนา ผู้เขียนมักสร้างตัวละครชายให้มีบุคลิกภาพด้านลบ ได้แก่ เอาเปรียบผู้หญิง และรังแกผู้หญิง รวมทั้งมีลักษณะที่ด้อยกว่าตัวละครหญิง เช่น ประสบความผิดหวัง ตกงาน เป็นต้น ขณะเดียวกันผู้เขียนยังสร้างตัวละครหญิงที่เน้นให้เห็นแนวคิดสตรีนิยม ดังนั้นงานของเดือนวาด พิมวนา จึงปรากฏทั้งแนวคิดปิตาธิปไตย และแนวคิดสตรีนิยมในงานเขียน

ซึ่งน่าสนใจในการศึกษาต่อไป อีกลักษณะหนึ่งที่พบคือเรื่องสั้นของเดือนวาด พิมวนา ปรากฏภาพสะท้อนสังคม เป็นจำนวนมากโดยสะท้อนให้เห็นภาพของสังคม แนวคิดทางการเมือง และความคาดหวังต่อสังคมที่ดีขึ้น ดังนั้นการศึกษาเรื่องภาพสะท้อนสังคมในงานของเดือนวาดจึงน่าสนใจที่จะศึกษาต่อไป

บทสรุป

องค์ความรู้ที่ได้ คือ สนับสนุนแนวคิดการข้ามศาสตร์ข้ามศิลป์ ซึ่งมาจากแนวความคิดเรื่องศิลปะสองทางให้แกกัน (เจตนา นาควัชระ, 2546) แสดงความสัมพันธ์ของศิลปกรรมแขนงต่าง ๆ ที่มีบทบาทหรือส่งอิทธิพลต่อกัน จนนำมาถึงการส่งอิทธิพลต่อการข้ามศาสตร์ ดังองค์ความรู้ที่สนับสนุนแนวคิดดังกล่าว ศาสตร์ต่างสาขา คือ สาขาภาษาไทย สามารถวิเคราะห์ตัวละครในวรรณกรรม โดยใช้ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ซึ่งเป็นทฤษฎีของสาขาจิตวิทยานำมาอธิบายบุคลิกภาพ กลไกการป้องกันตัวเองของตัวละคร เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์ เพราะพฤติกรรมของตัวละครเปรียบเสมือนกระจกที่สะท้อนสภาพของมนุษย์ในสังคมปัจจุบัน ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 แนวคิดการข้ามศาสตร์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. การวิจัยนี้สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาวรรณกรรม ด้านการวิเคราะห์ตัวละคร โดยใช้ทฤษฎีทางจิตวิทยา
2. การวิจัยนี้สามารถนำไปเป็นตัวอย่างในการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับบุคลิกภาพของตัวละครในวรรณกรรมอื่น ๆ สำหรับผู้ที่สนใจศึกษาได้

ข้อเสนอแนะประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ศึกษางานเขียนของเดือนวาด พิมวนา โดยใช้แนวคิดสตรีนิยม (Feminism)

2. ศึกษาภาพสะท้อนสังคมในงานเขียนของเดือนวาด พิมวนา
3. ศึกษาบุคลิกภาพของตัวละครในงานเขียนอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- เจตนา นาควัชระ. (2546). *ศิลป์ล่องทาง*. กรุงเทพฯ: คมบาง.
- ดวงมนต์ จิตรจำนง. (2528). *หลังม่านวรรณศิลป์*. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.
- เต็มศักดิ์ คทวณิช. (2546). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ประมุข บุญปก. (2560). *ความซับซ้อนของบุคลิกภาพตัวละครจากนวนิยายโศกในห้าทศวรรษ*. ปรินญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมไทย. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2543). *ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- พีรพล เทพประสิทธิ์. (2545). *วิเคราะห์บุคลิกภาพตัวละครเอกตามแนวทฤษฎีจิตวิเคราะห์ในนวนิยายเรื่องหลายชีวิต*. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รินฤทัย สัจจพันธุ์. (2547). *มองข้ามบ้านักเขียน*. กรุงเทพฯ: ชมขนาด.
- วินิตา ดิถียนต์. (2530). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 411211 การเขียนบันเทิงคดี*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วีรวัฒน์ อินทรพร. (2561). *วรรณคดีวิจารณ์*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2561). *ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ (รู้เรา รู้เขา)*. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- สายทิพย์ นุกูลกิจ. (2539). *วรรณกรรมไทยปัจจุบัน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เอส. อาร์. พรินติ้ง.